

_____

_____

_____

prekazała
z kromowoska
z Jacek Makowski

Tejme
mieszanie

KURCEWICZOWA *Jamime*

2 d. 2 Potmicke

2668 / WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TĘŻEN — KURCEWICZONA Janina

z d. Złotnicka

2668 IWSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora -

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora -

II. Materiały uzupełniające relację ✓

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora -

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. -

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 – 1945) -

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. -

III/5 – inne... -

IV. Korespondencja -

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] -

VI. Fotografie -

I/1 Relacja wstępu

- Biogram Joliny Kurcewiczowej oprac. na podst. zapytania sporządzonego przez N. Ścieżka-Paulowską wg. inf. otrzymanych od J. Kurcewiczowej, przekazany przez E. Krasnowolską 01.10.2000r., kopia, k. 3 s. 1-3.

Ur. i.IX. 1907 r. w Charkowie.

Córka Elżbary i Celestyny Złotnickich. Obaj dziadkowie, po mieczu i p. kędzieli, byli ródzonymi braćmi, uczesznikami Powstania Styczniowego, po którym zostali wywiezieni jeden na Kaukaz, drugi na Sybir.

Rodzina zachowała polskie tradycje, język i wiarę rzymsko-katol. Dziad bżeniony z gruzińską księżniczką Eristavi, synowie ochrzczeni w rzymsko-katol. kościele. Rodzice otrzymali staranne wykształcenie przekazane córce wraz z patriotyzmem.

Janina Złotnicka jako 6-lątka mówiła i pisała po polsku, francusku, niemiecku i rosyjsku. Po śmierci ojca przyjechała w 1918 r. z rodziną do Polski i wstąpiła do III kl. gimnazjum Kewalczukówny. Duży wpływ wywarł na nią prof. Konrad Górski. Od 12 roku życia dawała korepetycje, żeby dopomóc matce. Maturę otrzymała jako 16-lątka. Wstąpiła na polonistkę na Uniwersytecie Warszawskim. Uczennica Szobera, Szoński i Ujejskiego i in. Brała b. czynny udział w Kole Naukowym.

Podobnie orium uczyła w szkole p. Danielskiej, w 2 lata później w Szymanowie u SS. Kiepekalanek. Prof. Górski nakłonił ją do współpracy przy organizowaniu Wystawy Mickiewiczowskiej w Nowogródku.

W 1932 r. zaczęła uczyć w gimn. p. Hankowskiej, w 1934 - w gimn. im. C. Plater-Zyberkówny. Początkowo nie ufała jej, gdyż przysłała do szkoły po przymusowym odejściu paru nauczycieli w związku z odebra-

1112
niem szkole praw. M. in. musiała wtedy odejść
prof. Zofia Szmydtowa, polonistka. Niedługo prze-
konano się, że na zaufanie zeznaje. Świetna nau-
czycielka i wychowawczyni. Organizowała teatr szkol-
ny, szkolnowycieczki.

We wrześniu 1939 r. pracowała jako wykwalifi-
kowana pielęgniarka w Szpitalu Ujazdowskim w Warsza-
wie. W październiku 1939 r. wraz z wielu nauczycielami
i różnych szkół aresztowana przez Niemców, osądzona
na na Fawiahu, zwalniona wraz z innymi.

W czasie okupacji uczy na tajnych kompletach
w Gimnazjum i liceum szkoły C. Pleter-Zyberkówny,
później również u Kowalczykówny. Uczyła oprócz jęz.
polskiego Geografii, historii, łaciny i matematyki.

Posłubiła Aleksandra Kurcewicza i dom ich stał
się azylem dla wielu osób wysiedlonych ze swoich do-
mów i w Warszawie, i w Polsce. Mieszkali wtedy w domu
mieszkańcu przy ul. Mokotowskiej, w pobliżu Koszykowej;
w 1942 r. otworzyła tam Zakład Rzemieślniczy, Sztuczne
Cierewnie dającą pracę i schronienie wielu kobietom.

W Powstaniu Warszawskim zginął mąż P. Janiny
/na Starym Mieście jako uczestnik Powstania, .

Po upadku Powstania z dwójgiem przybranych dzie-
ci zamieszkała w Krakowie. W 1946 r., posądzona o
udział w nielegalnej organizacji, została aresztowana.
Jej odwaga cywilna i niezłomność ocaliły życie jednemu
ze współwięźniów. Skazana, spędziła 8 lat w wiezie-
niach na Montelupi i w Fordonie. Po uwolnieniu w
1954 r. odbiera przybrane dzieci z domów dziecka; do
szkolnictwa wrócić nie może. Uczy prywatnie angiels-

1/12.

Janina Kurcewiczowa, z d. Złotnicka

kiego i fracuskiego. W 1955 podejmuje pracę w Księżarni Wydawnictw Impertowanych, dochodząc do kierowniczego stanowiska.

W 1960 r. zostaje uniewinniona i zrehabilitowana. Do szkolnictwa jednak nie wróciła. Nada uczy do dziś prywatnie języków obcych. Mieszka w Krakowie, przy ul. Krynicznej 2 m.6 /sca 31-463/. Tel. 116-243.

Biogram opracowany na podstawie życiorysu sporządzonego przez Wandę Szczuka - Penżewską wg. informacji otrzymanych od p. J. Kurcewiczowej.

Ewa Krasnowolska
tel. 812-01-19

12.XII.1993.

Przekazalam dla
Fundacji AK w Tomnie.
1.5.2000. JK

II. Materiały uzupełniające relację

- Wypis z książki "Szkoła Cecylii Plater-Zyberkówny 1883-1944" PWN, przesłany przez J. Marciniak, rkps., k. 1 s. 1.

Jamina Kocińska-Kurcewiczowa

urodziła się 1. IX. 1907 r. w Charkowie.
Córka: Elżbary i Celestyny Kocińskich.

Obydwaj jej dziadkowie byli uczestnikami Powstania styczniowego i zesłańcami. Po śmierci ojca w 1918 r. przyjechała z matką do Polski, ukończyła gimnazjum J. Kowalczykówny i J. Jaworskówny w Warszawie w 1923 r.
Studiowała na UW na Wydziale Filologii Polskiej. Wielki wpływ na jej formowanie się intelektualne wywarł prof. Konrad Górki. Uczyła kolejno w Szkole p. Danielskiej, w Gimnazjum Sióstr Miępkalarek w Szymanowie i w liceum p. Hankowskiej w W-wie. W 1934 r. podjęła pracę w gimnazjum im. C. Płeter-Żyberkówny jako nauczycielka języka polskiego i wychowawczyni. We wrześniu 1939 r. pracowała jako pielęgniarka w Szpitalu Njazdowskim. W październiku znalazła się wśród nauczycieli osadzonych na łódzkiej Sygodni na Tawiaaku. To zaobserwowała uczniów na tajnych kompletach szkół im. C. Płeter-Żyberkówny i J. Kowalczykówny i J. Jaworskówny. W 1942 r. utworzyła Stowarzyszenie Berowiczki. W okresie okupacji wyszła za mąż. Zaadoptowała dwoje sierotomych dzieci. Po Powstaniu, w którym poległ jej mąż, zamieszkała w Krakowie. W 1946, potępiona o udział w nielegalnej organizacji, została skazana na 7 lat więzienia i odniedziadała je na Montelupich i w Fordonie. Umierotnienie i rehabilitacji doznała się dopiero w 1960 r. Od 1954 r. pracowała w księgarni Wydawnictw Importowanych. Do szkolnictwa nie wróciła. Praca pedagogiczna, prowadziła nadal prywatnie.

Wypis z książki „Szkoła Cecylii Płeter-Żyberkówny 1883-1944”
Państwowy Instytut Wydawniczy
pomyślność J. Nowosielski.

II/2

TON
W-ue

ZKOTNICKA - KURCENICZOWA Jemina

D.W.I. 2001.

KURCIEWICZOWA Jemina

